בס"ד

פרשת אחרי מות

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הסודות להצלחה שלך

www.yoursuccesstoolbox.com

תוכן העניינים

בס"ד

פרשת אחרי מות

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

התורה מבארת לנו עניין יום הכיפורים. והגמרא שואלת: מה עניין מיתת אהרון לפה ? הלא כבר הזכיר מיתת בני אהרון למעלה. למה פה בא להזכיר ? אלא כיוון שהוא מדבר פה על יום הכיפורים. יום הכיפורים הכהן היה נכנס לפני ולפנים לתוך בית הקודש הקודשים, שמא יגרום חס ושלום איזה עוון ויקרה מה שיקרה. כמו שאמרו אבותינו, ש 420 שנה היה קיים בית שני ובכל זאת למעלה מ 300 כוהנים שמשו בבית שני. תוציא מהם 80 שנה ששימש יוחנן כהן גדול, 40 שנה בהתחלה שימש שמעון הצדיק, ואח"כ תוסיף 11 שנה של ר' ישמעאל בן פבי. אומרים, זה ר' ישמעאל בן אלישע. כמה זה בסך הכל 131. תוריד מ 420. תקבל 289. אז איך 300 כוהנים ? צא וחשוב, אף אחד מהם לא השלים שנתו.

ולמה ? משום שהיו סופרים את התפקיד בכסף. היו נותנים ממון. וגם היה ביניהם מכשפים. והיו הורגים אחד את השני. מקנא בו שנעשה כהן, מקלל אותו, מכשף אותו, מזכיר עליו שם המפורש והורג אותו. אחר כך גם הוא מת. אז ככה זה. לכן, בא והזהיר. זה טעם אחד.

טעם שני: כמו שיום הכיפורים מכפר כך מיתתם של צדיקים מכפרת. הזוהר הקדוש אומר: שהעם ישמעו ויצטערו על מידת הצדיקים, וכל מי שמוריד דמעות עליהם לא ימותו בניו בחייו, ויתכפרו לו כל עוונותיו. ולא עוד, אלא, יראה זרע יאריך ימים. כך אמר ר' שמעון בר יוחאי. אבל, השאלה נשאלת. מה זה 2 בני אהרן ? מה אין להם שמות ? למה לא אמר אחרי מות נדב ואביהו ? במדרש רבא על הפרשה שלנו מבואר בהארכה עניין זה. ר' אחא בר' זעירא אמר: איך יכול להיות ? אם אהרן הכהן, שני בניו מתו בראש חודש ניסן, מה ראתה אלישבע אימם באותו יום ? 7 שמחות ראתה. והנה פתאום צריכה לקבור את שני בניה ? בר מינן. מטה אהרן, רק

המקל שלו, מקל יבש, בפרשת קרח הכניס אותו לבית המקדש, למשכן, "ויוצא פרח ויוצא ציץ ויגמול שקדים". היבש נעשה לח. בני אהרן שהיו לחים צדיקים, שקולים כמשה ואהרן, נכנסו בפנים ויצאו יבשים. הווה אומר, ככה זה נגזר מלמעלה. כך אומר עליו השלום, ר' אחא בר' זעירא. אחריו, אמר עוד פירוש, בוא וראה טיטוס הרשע. נכנס לבית המקדש לקודש הקדשים. מקום שרק כהן גדול נכנס פעם אחת בשנה באימה, ברטט ובזיעה. ונדב ואביהו נכנסו, ותראה מה קרה להם. ועוד הם לא נכנסו פנימה, אלא רק למזבח הזהב להיכל. הקטירו קטורת. איפה מקטירים קטורת ? במזבח. ביום הכיפורים הכהן הגדול נכנס לפני ולפנים. אבל הם לא נכנסו פנימה. איך נכנס טיטוס לפני ולפנים ולא קרה לו כלום ? ויצא רשע וקרע את הפרוכת עם החרב שלו. ונטפה דם. והם נדב ואביהו מתו ? כך הוא שואל. אלא, זה אומר שהגזירה היא מאת ה' למען יראו ויראו. כדי שהציבור ידעו מהי הקדושה של בית המקדש. מה הקדושה של קודש הקודשים. ואם תאמר, למה עם טיטוס קרה כך ? משום שנגזרה גזירה. ישראל עשו עוונות, סלקו את השכינה משם, אז לא היתה שמירה. אז יכל הרשע להיכנס. לפני כן, לא יכל להיכנס.

הגמרא אומרת על הפסוק פְּתוּחֶיהָ יָחַד בְּכַשִּׁיל וְכִילַּפּוֹת יַהֲלֹמוּן. תהלים ע"ד/ו' 300 גמלים נושאי גרזנים וקרדומים הביא איתו נבוזרדן, רב טבחים, והיה שובר דלתות המקדש ולא נוגע ולא פוגע. כל הקרדומים וכל הגרזנים הם נשברו ובדלת לא נהיה אפילו שריטה. גמר את כלם. אמר: די, בוא נחזור. עד שבא אחד מהנערים שלו, אמר לו, בוא הנה מצאתי פה בכיס של הגמל קרדום אחד שהשאירו. לקח אותו, נגע בדלתות, נפתחו מאליהן. הווה אומר, שכינה. אם היא נמצאת, אף אחד לא יכול להתקרב. אם חס ושלום, השכינה מסתלקת, אז חלילה וחס, קורה מה שקורה. לכן, אמר, אחרי מות שני בני אהרן.

להראות, מי היה אבא שלהם. ותראה מה קרה איתם. כלומר, אדם ידע, שלא כל דבר זה קבוע. אהרן הכהן זכה שהמקל שלו נכנס לפני ולפנים בלילה, ועד היום הוא נמצא. באבות דרבי נתן מובא, שיבוא משיח צדקנו, הוא יראה לנו את מטה אהרן עם

הפרח ועם הציץ ועם השקדים. הרי בעץ, יש בהתחלה פרחים, אחרי הפרח, מתחיל להיות נץ. זה פרי קטנטן, ואח"כ יש פרי גדול. אותו מקל היה בשלושת השלבים. ונשארו כך עד היום הזה. להראות שעתידים הכהנים לחזור לבית המקדש. ולשרת.

עוד טעם, שאמר בני אהרן. שהגמרא אומרת, על הפסוק: "ובאהרן התאנף ה' להשמידו." ויתפלל גם בעד אהרן. מכאן, שתפילה עושה מחצה. לפעמים נגזר על אדם גזירה מלאה, ע"י התפילה מוריד חצי. מאיפה ראינו ? אצל משה ואהרן הכהן. למה ? שהוא עשה את העגל, שלא בזדון, ולא במתכוון. אבל הוא רצה להספיק אותם עד שיבוא מחר משה רבינו ויטפל בעניינים. בינתיים מה קרה ? יצא העגל הזה על ידו. הקב"ה כעס עליו. ורצה להשמיד אותו. פירוש השמדה: הגמרא אומרת, אין השמדה אלא מיתת בנים. אז היו צריכים למות חס ושלום, נדב ואביהו, אלעזר ואיתמר. התפלל משה רבינו עליו והציל את אלעזר ואיתמר. לכן, אומר הנותרים. שהם היו צריכים חס ושלום למות. כלומר, נדב ואביהו מתו בגלל אותו עניין, שהקב"ה אין אצלו משוא פנים. מכאן, אדם ילמד מוסר. מסכן. כמה זה קשה. אז משה רבינו התפלל ונמחל העוון של אהרן. לכן אמר, אחרי מות שני בני אהרן. מה פירוש אחרי מות ?

אומר הזוהר: שהם התגלגלו בפנחס בן אלעזר. פנחס בן אלעזר, לאחר שהרג את זמרי בן סלוא וכזבי בת צור פרחה נשמתו מרב הפחד. נכנס לפני ולפנים. אתם יודעים מי היו אנשי שבט שמעון ? כולם היו מפחדים מהם. וכולם היו גיבורים, והם התחתנו עם הערב רב. 24000 אילו שמתו כולם היו נשואים עם נשים של הערב רב, שלא התגיירו לשם שמיים. ה' יצילנו. מפה תראה כמה קשים הגיורים לעם ישראל. ה' יצילנו. אז קרתה אותה מגיפה ומתו 24000. ופנחס נכנס בפנים ומסר נפשו למוות. אמר קטיעה בן שלום: איך זכה שיצא משם חי ? הזוהר אומר: אין מצווה בעולם, ואין לימוד תורה בעולם שאדם ילמד ויבין או מצווה שאדם יעשה שתעלה בידו לקיים אותה, אם לא שתבוא מלמעלה נשמה של צדיק ותסייע בידו לקיים אותה. לכן צריך סיעתא דשמיא. לפני כל תפילה, לפני כל מצווה, לפני לימוד תורה תבקש: לשם ייחוד קודשא בריך הוא ושכינתא..., ויהי נועם.... מה זה ויהי נועם ? בקשת סיוע. תסייע בידי. תן לי כח. הקב"ה שולח מלאך, שולח נשמה של צדיק שאותו צדיק היה נוהג להיזהר באותה מצווה, נכנס באדם ועוזר לו לקיים את המצווה. ואותו אדם חושב שהוא עשה את המצווה. והוא היה רק רובוט, שמישהו משך בחוטים והפעיל אותו. אז מי היה בתוך פנחס ?

נכנסו נדב ואביהו אצלו. ולכן, הוא זכה להיות אליהו. חי לנצח ולא מת. ואלישע, שהוא אומר לו שהוא צריך ללכת, אז הוא אומר לו: "ויאמר אליהו אל-אלישע שב-נא פה, כי השם שלחני עד-בית-אל, ויאמר אלישע, חי-ה' וחי- נפשך ... אמר אל-אלישע שאל מה אעשה-לך, בטרם, אילקח מעימך; ויאמר אלישע, ויהי נא פי-שניים ברוחך אליי. ויאמר, הקשית לשאול; אם-תראה אותי לוקח מאיתך, יהי-לך כן, ואם-אין, לא יהיה." (מלכים ב, ב'/ ט'). מה הפירוש ? מבקש ממנו שיתן לו מנשמתו. "ויהי נא", אומר המדרש, "נא", נדב ואביהו. פי שניים. הם השניים שנמצאים אצלך. אתה רואה ביהדות את הקדושה ואת הטהרה. לכן, אמר אחרי מות שני בני אהרן. עוד אמר, השכינה הקדושה ירדה אותו יום מלמעלה, זה היה ראש חודש ניסן. כנגדה, היה צריך לעלות מישהו מלמטה. לכן הגמרא אומרת שמשה רבינו אומר לאהרן: הוא אשר דבר ה' לאמור בקרובי אקדש. מה זה הוא אשר דבר

ה' ? אמר לו משה לאהרן: ידעתי שמישהו צריך למות. סבור הייתי שאתה או אני, עכשיו אני רואה ששניהם גדולים ממני או ממך. למה שמישהו ימות ? כשהשכינה ירדה מלמעלה לכאן, צריך שמישהו יעלה ללמעלה כנגדה. אחד יורד אחד עולה. ר' אליעזר פאפו אומר: ביום של שמחה, צריך להיזהר האדם. השטן מקטרג שיש שמחה. מנהג טוב היה בירושלים, שהאבא והאמא לוקחים את הבן לתלמוד תורה, היו צמים ומתפללים שיצליח כל חייו. אז גם שיש שמחה יש קטרוג. זה הטעם שעושים סעודת עניים. או מזמינים לחתונה עניים. פעם כשהיתה חתונה, אחד היה מביא דג, אחד היה מביא כבש, ואחד היה מביא את עצמו. והיו שמחים. היום כמה שומרי ראש יש. שעה וחצי ונגמר. יש עניין גדול שאדם ידע ששמחה זה לא דבר פשוט. אותו היום אלישבע אמרה: כמה שמחות ראיתי. דוד אחד מלך (משה). דוד שני (אח אמא שלהם, נחשון בן עמינדב), נשיא, אבא שלנו כהן גדול, אנחנו שני סגני כהונה, אז נעשה משהו היום הזה. לקחו קטורת, וקרה מה שקרה.

בזאת יבוא אהרן אל הקודש. מה זה זאת ? צריך להתפלל לא לבוא בידיים ריקות. כמו שאדם דואג לעצמו ידאג לעניים. אם אתה שומר ארבעה שלי, אני שומר ארבעה שלך. אז גם בחג יכול להיות קטרוג. אז גם כאן צריך לתת. ואל תתן בערב פסח, תן לפני, שיוכל להתארגן. ותדאג לתת לעני הגון. יראי שמיים. בזאת זאת תורה או מצווה או צדקה. איפה ראינו ? "וזאת התורה" "זאת בריתי" שבת נקראת זאת, אשרי אנוש יעשה זאת... ירושלים נקראת זאת. השבטים נקראים זאת אמר דוד המלך: אם תחנה עלי מחנה... בזאת אני בוטח. ואל יבוא בכל עת אל הקודש. למה ? מפני שיש עת רצון, ויש עת לא כל כך של רצון. אדר, ניסן, אייר, סיוון, החודשים האלה צריך לנצל אותם. החודשים האלה טובים במיוחד לעבודת ה'. כל יום טוב. אבל יש יותר מוצלחים. גם פורים גם פסח גם ספירת העומר. תמוז אב, פחות טובים. קרה לנו דברים קשים. טבת שבט, גם חודשים שצריכים יותר שמירה. שובבים יוצא שם. תעניות. תפילה צדקה להרבות. שלא יהיה קטרוג. נשארו האמצע. אלול, תשרי, חשוון וכסלו. חצי חצי. תעשה טוב תקבל טוב. איך שתטה אותם שם תהיה. אותו הדבר לגבי היום. חצי היום הראשון הוא חשוב. לכן, תלמד

תורה. בחצי היום השני תעשה עסקים. וכן בלילה, חצי הלילה הראשון זה לשינה, וחצי הלילה השני ללימוד תורה. גם השעה. חצי השעה הראשונה היא טובה. חצי שעה השנייה היא פחות טובה. וכן בימי השבוע, אומר רבי שמעון בר יוחאי, שני וחמישי קשים, לכן תקנו תחנונים. לעומתם, שלישי ושישי הם הכי יקרים וחשובים. נשארו באמצע, ראשון ורביעי. וכן החודש, חצי החודש הראשון, הלבנה הולכת ומתמלאת, הכוח הרוחני שלנו, הולך ומתעצם. חצי החודש השני הלבנה הולכת ומתמעטת. נפקא מינא, כל דבר שאדם יכול לעשות בימים יותר מוצלחים ישתדל. לא שחלילה הימים ההם לא מוצלחים אז לא יעשה. חס ושלום. כתוב "לא תעוננו." מובא מעשה ברבי חנינא ורבי שמעון בר יוחאי. היו חברים באותו גיל. אחרי בר מצווה מצאו נערה בגיל 14 והתארסו. ר' שמעון בר יוחאי התחתן שבוע לפני ר' בר חנינא. שניהם התנו שהם הולכים ללמוד תורה 13 שנה בישיבה במדבר. שתי הנשים צדקניות הסכימו. בקש ר' חנינא שיחכה לו. אמר לו רבי שמעון בר יוחאי: שעה אני לא אחכה. אני צריך ללמוד תורה. לקח לרבי חנינא 13 שנה להשלים את השבוע שהספיק לפניו ר' שמעון בר יוחאי.

אחרי 13 שנה, ר' עקיבא צפה ברוח הקודש והוא ראה שלרבי חנינא נולדה בת, והוא לא ידע. אשתו התעברה והביאה בת. ואת הבת איך שבוגרת מחתנים אותה. בת אל תשאיר אותה בבית. כשיש בת יש אור בבית. למה ? הוא מחכה בלילה לראות מתי תחזור הביתה. ליהודים היתה אורה. אמר רבי עקיבא, אם יש מישהו מכם שיודע שיש לו בת ויודע שהיא עדיין לא התחתנה אני מרשה לו ללכת לביתו. ר' חנינא בקש רשות מרבו והלך לביתו. ר' שמעון בר יוחאי גם שלח להודיע לביתו שהוא מגיע. אבל ר' חנינא לא הודיע לביתו, אלא הלך לבית המדרש ואחרי זה לעת ערב הלך למעיין העיר. כל הרחובות השתנו. עשו פיתוח אזורי ולא ידע היכן ביתו. הלך לייד המעיין עד ששמע את הבנות מפטפטות. פתאם שמע את אחת הבנות קוראת: "בת חנינא". הלך אחריה. הגיע לחצר הבית ואשתו היתה מסדרת את התנור להכין פיתות לילדים לערב, והנה רואה היא את בעלה. נפלה ומתה. קם והתחנן ר' חנינא: ריבונו של עולם, עלובה זו חכתה לי 13 שנה לחינם ? אני הלכתי

ללמוד תורה לא לשחק. אני באתי להשיא את ביתי. בקש רחמים והחיה אותה. באו חכמים ואמרו שאסור לאדם ללכת לביתו פתאם. אלא צריך להודיע. אמר ר' פנחס בן יאיר: אל יכנס אדם לביתו פתאם. ישמיע קול. ידפוק בדלת. אפילו אם הוא נמצא בעיר. יודיע... "בזאת" כמה יוצא וזאת ? 410 שנים. בית ראשון 410 שנים. למה ?

אמונה. 18 כהנים שמשו 410 שנים. כך אומרת הגמרא. הגמרא מונה את שמותיהם. מאהרן הכהן עד עזרא הסופר. והנה פתאם בית שני, בר מינן, 300 כהנים. "בזאת יבוא אהרן אל הקודש". אהרן התחיל את ה 410 שנים. אחר כך אמר תדע, בית שני היו הורגים אחד את השני. ועוד תדע שבכל דבר אדם עושה שליחות. כך אומר המדרש. אין דבר שהקב"ה לא עושה בו שליחות. פעם אחת היה חכם בשם יוסף על שפת הנהר בבל והיה עוסק בתורה. והנה ראה איזה עקרב צפעוני רוצה לחצות את הנהר. רוצה לחצות את הנהר. איך יחצה את הנהר ? לא יכול. והנה נזדמנה לו צפרדע. הכוונה לצב ים. העלה את העקרב וחצה את הנהר. שם היה איזה רשע אחד. עקץ אותו ומת. אמר: ראית איך הקב"ה עושה שליחות ?

ר' אליעזר אומר: אני גם ראיתי מעשה. יום אחד הלכתי לשירותים, חוץ מכבודכם. והשירותים היה לא כמו היום. בא להיכנס, בא גוי וגרש אותו. רק נכנס הגוי הוא שומע צעקה מרה. היה שם נחש צפע. איך שנכנס הכיש אותו. אמר: ראית ? הוא גרש אותי, לא לחינם. הציל אותי ממוות. לכן, אל תצטער כשמשהו שנראה לך רע קורה. ר' אליעזר הגיע לקיסריה לשליחות אצל המלך. והנה הוא רואה אבן. והאבן הזאת מי שיתקל בה ייפול. גלגל אותה 3 פעמים וחזרה. אמר זהו. אני לא מגלגל אותה יותר. יש לה שליחות. היא צריכה להיות פה. עזב אותה. ואמר: וודאי הקב"ה רוצה לעשות איזה נס באבן הזאת. ישב ללמוד תורה ליד. והנה בא בלדר רומאי הגיע מרומא עם גזירות רעות על היהודים. נתקל בה נפל ומת. אין דבר שאין בו שליחות מהבורא.

היה ר' שמעון בן חלפתא, ערב פסח, היה רעש בבית המדרש והוא רוצה ללמוד. שאל את התלמיד: מה זה הרעש בחוץ ? כל הפועלים הולכים לבקש כסף מהבעל הבית שלהם. ואני ? לא קבלתי מבעל הבית שלי. עלה לגג ואמר אבא שבשמיים כל הפועלים שמה בעל הבית שלהם משלם להם ואתה בעל הבית שלי תשלם לי משהו. יצאה יד מהשמיים נתנה לו אבן יקרה. שם את האבן כמשכון והלך וקנה כל טוב. בא הביתה אשתו התחילה לצעוק מה זה ? אמר לה, היום חג צריך לשתות, מצה יין. נשמח עם הילדים. אמרה לו, מה שדדת בנק ? אתה לא כזה. אמר לה, שקט. אמרה לו, אני אשתך אני שותפה. ה' נתן לי. וספר לה מה היה. מה אתה רוצה את עולמך בחייך ? טוב, אקח אותך לרב. לקח אותה לרבינו יהודה הנשיא, רבינו הקדוש. שמע את הטענות של שניהם. והיא אמרה אני לא רוצה שכל הצדיקים בעולם הבא יהיה להם שלחן מלא ולי יגידו נהנית על חשבון הבא שלך בעולם הזה. אמר לה ר' יהודה הנשיא, אם יחסר לך אני מתחייב לתת לך משלי. אמרה לו: מה ? אתה למדת תורה ? איזה שאלות שואלת. אמר לה רבינו: למדתי משנה...אני נשיא ישראל, אמרה לו: אם קראת, לא שנית. אם קנית לא שלשת. למה את אומרת כך ? הפכת להיות הבוחן הראשי ? וכי שמה אנחנו נתראה ? וכי מה שמתאים לשלחן שלך

מתאים לשלחן שלי ? ולמה באמת לא ? שהוא היה לו עושר. היה עשיר. אצל רבינו הנשיא היתה תורה וגדולה במקום אחד. ור' שמעון חלפתא היה עני מרוד. זה שכר אחר. גן עדן אחר. סופו של דבר החזירה את הכל.

ר' שמעון בן חלפתא היה חקרן. יום אחד נכנס לפרדס וראה אילן עבה מאד, סדן. ובתוך הסדן, דוכיפת עשה שם קן. אמר: עוף טמא, שילך לרומא. סתם לו את הקן. 3 פעמים. הלך הביא ברזל קשה דפק אותו במסמרים בלי ראש, כך שהדוכיפת לא יכול להיכנס. הדוכיפת הביא מהמדבר עשב, שם על הברזלים, והם נמסו במקום. וסלק את הברזל. ניסה ר' שמעון בן חלפתא וראה שזה ממס את כל הברזלים. אמר: תראה איזה דברים הקב"ה עשה בעולמו.

מעשה באחד פקח ואחד סומא, והם מתווכחים כל הדרך. אמר הפקח: אם היית בסדר לא היית סומא. אמר הקב"ה אתה צוחק על הסומא, אתה תראה. ישבו לאכול. חיפשו איזה ירק לאכול. מצאו איזה עשב. אכל אותו הסומא נפקחו עיניו. אכל אותו הפקח נסתמו עיניו. בכל דבר הקב"ה עושה שליחות !

וחי בהם ! מת חופשי מהמצוות. ישמור שבת ולא ימות. יום הכיפורים, אם יסיים את התענית ימות, לא יסיים את התענית. חוץ משלוש עבירות: עבודה זרה, שפיכות דמים וגילוי עריות. זה מוטב לו שימות ולא ייפול בהן. מה זה גילוי עריות ? זה 18 נשים שאסורות על האדם שכתובות בפרשה שלנו. מוטב לו שימות ולא יחטא. היה מעשה באיש אחד שנפל למשכב משום שרצה אישה אחת. הלכו לחכמים אמרו ימות ולא יחטא. אמרו הרופאים היא תעמוד מולו. אמרו ימות ולא יראה אותה. אמרו הרופאים: טוב רק ידבר איתה. אבל כיוון שיש לו הרהור, אמרו ימות ולא ידבר איתה. באו ואמרו: ישימו כותל שיפסיק ביניהם. אמרן ימות ולא ידבר איתה מאחרי הכותל. עד כדי כך זה חמור. זה דוחה פיקוח נפש. אונס או עריות זה דומה לרצח. אדם צריך לכוון בקריאת שמע שמוכן למות על קידוש השם. וכך מתכפרים לו כל עוונותיו. במילה "אחד", תכוון אם יגידו לי לעבור אחת מהעבירות האלה, אני

מוכן להיסקל, להישרף, להיהרג או להחנק ולא לעבור את העבירות האלה. עוד פירוש ל"חי בהם".

אתה מבקש עושר, כבוד, בנים..אומר לו הקב"ה: מספיק שאתה חי. הוא עושה לימוד ואומר זה לעילוי נשמת, והלימוד הזה להצלחתי וכן הלאה. מה אתה עושה עם הקב"ה תנאים ? אומר הקב"ה: דייך שאני נותן לך חיים. אתה עוד מבקש עוד ? לבקש מותר. אבל לא בתמורה ! מתנת חינם. כמו שאמר ר' עקיבא: אבינו מלכנו, חננו ועננו כי אין בנו מעשים, עשה למען שמך. אחר כך אמר: מעשה מצריים אשר ישבתם בא לא תעשו...ארץ כנען. בארץ מצריים היו עסוקים באסטרולוגיה. והטלה היה אלוה שלהם. ואתה אל תאמין באסטרולוגיה. מה בכנען ? עריות. גיסתו, אשת איש...

אם האישה בחיים אז אחותה אסורה. אבל, לא עליכם, אם אשתו מתה ורוצה לקחת את אחותה, מותר. זו היחידה שמותר לקחת אחרי מות האחות. כל יתר העריות אסורות לעולם. היחיד בעולם שלקח את אחותה קודם, זה יעקב אבינו. קודם את לאה ואח"כ את רחל. היה מקרה בטורכיה עם שתי אחיות שהיו דבוקות זו בזו. רצתה אחת להתחתן. השניה לא רצתה. נהיתה מריבה. הלכו אצל השופט הישמעאלי. אמר להן: אמר לזאת שמתנגדת: קומי: לא יכלה לקום. אמר לשניה: קומי: קמה עם השניה. אמר אז זאת העיקר וההיא טפלה. אמר לה לכי תתחתני. התחתנה. והחתן היה איתה. זאת מרב צער ובושה מתה. הסריחה. עברו כמה ימים גם ההיא מתה. וזה הפירוש ואישה אל אחותה לא תקרב. הן קשורות זו בזו.

"כמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו." רש"י אומר, בכל מקום שישבו ישראל מקולקל מן הכל. איפה שהיהודים הגיעו, זו ארץ שהיתה הכי טמאה. היום זה אמריקה. "וחי בהם" את המצוות צריך לעשות בהתלהבות ובשמחה ובזריזות. צריך לדעת מה לעשות בליל הסדר. ליל הסדר זה הסדר של כל השנה. בן אדם רוצה להצליח כל השנה, שיהיה ער בליל הסדר. הוא ער אז כל השנה יהיה ער. זה סדר של כל השנה. יזהר האדם שלא יכנס לפיו חמץ כל שהוא. ואם נזהר בזה כל השנה יהיה נזהר.

בי"א בניסן, רבינו משה בן נחמן, והשל"ה, זה ליל פטירתם. אספר מעשה ברמב"ן. בנו של הרמב"ן נשא את ביתו של רבינו יונה מגירונדי. נפטר הסבא ונולד בן. אמר לו הרמב"ן, היה ראוי שתקרא את הבן על שמי, אבל אני מוותר תקרא לו יונה. משום "ושקע השמש וזרח השמש." עכשיו השנה של סבא אז הוא קודם ואולי יצא הבן חכם כמוהו. ובאמת יצא חכם גדול. לפני שהוא נפטר היה בבית המדרש. אמרו לו שהמלך הגיע. בוא נלך נראה אותו ונברך. הלכו לראות. והנה אניה תקועה. אמר הרמב"ן: הגויים האלה בהמות. אני פסוק אחד הייתי אומר והאניה היתה זזה. שמע אותו איזה קציין אחד, הלך רץ ואמר למלך. המלך קרא לו. תזיז את האניה. אמר

לתלמידים שלו: בשביל גויים אני אזיז אניות ? אני נוסע לארץ ישראל. איך תדעו שנפטרתי ? אם הקבר בסדר אני בסדר. אם תראו שהקבר נפתח ויש שם אור או דבר שונה סימן שנפטרתי. בקש מהמלך סירה קטנה ומלח. אני אעשה הקפה קטנה וזה יסתדר. נתן לו המלך מלח. נכנס הרמב"ן לספינה ואמר: ויפל ה' תרדמה על האדם.....מי שהפיל תרדמה על האדם הראשון....מה שמך ? נרדם. ושטה הספינה עד עכו. הרדים אותו שוב והחזיר אותו חזרה. והוא הלך לירושלים וייסד את בית הכנסת הרמב"ן. אחרי 10 שנים רואה התלמיד שלו הקבר נבקע ומנורה דולקת. ידע שהרמב"ן נפטר. ואיפה הוא קבור ? במדרגה השביעית במערת המכפלה. לא ידוע לנו בדיוק המקום. שם טמון הרמב"ן.

החזקוני, בפרשת תולדות כתב, שכל הבקשות שאדם מבקש בליל הסדר מתקיימות. ופרקי דרבי אליעזר כתב שם: אמר יצחק לעשיו, הלילה הזה טללי ברכה בעולם. והברכה מתקיימת מפי המברכים. יש תפילה שאבי היה אומר באותה לילה: ושם יש כל הטללים. אוצרות צדק, אוצרות צדקה, אוצרות משפט, אוצרות חיים, אוצרות רחמים. אדם יאמר את זה אחרי הקידוש ויכוון על כל עם ישראל. וניגאל השנה בעזרת השם.

לעילוי נשמת אהובינו הבחור היקר

אפרים שמעון (אפי) אריאל

בן עוזיהו מרדכי וסיגל שיבדלו לחיים טובים וארוכים.

ת.נ.צ.ב.ה.

יהי זכרו ברוך

10 שאלות ותשובות על השיעור:

- **שאלה:** מדוע התורה מזכירה את מות שני בני אהרון בתחילת פרשת יום הכיפורים? **תשובה:** התורה מזכירה את מות שני בני אהרון כדי להזהיר את אהרון שלא יבוא בכל עת אל הקודש, פן ימות, כמו שקרה לבניו. זוהי אזהרה לכהן הגדול הנכנס לפני ולפנים ביום הכיפורים, שמא יגרום עוון ויקרה לו מה שקרה לבני אהרון. טעם נוסף הוא ללמד שכמו שיום הכיפורים מכפר, כך גם מיתתם של צדיקים מכפרת. כמו כן, זה בא להראות מי היה אביהם אהרון ומה קרה להם, ללמד שלא הכל קבוע. זה גם קשור לגזירה על אהרון בעקבות העגל הזהב, שהשמדה משמעותה מיתת בנים. ולבסוף, כאשר השכינה ירדה בראש חודש ניסן, מישהו היה צריך לעלות למעלה כנגדה, ומשה אמר לאהרון שבניו נדב ואביהו היו גדולים ממנו או ממשה ולכן הם עלו.

- **שאלה:** מה היה המצב של הכהונה הגדולה בבית המקדש השני בהשוואה לבית המקדש הראשון, ולמה? **תשובה:** בית ראשון עמד 410 שנים ושירתו בו 18 כהנים בלבד, מ אהרן הכהן עד עזרא הסופר. הגמרא מונה את שמותיהם. זה קשור לאמונה. לעומת זאת, בבית המקדש השני שעמד 420 שנים, שירתו למעלה מ-300 כוהנים, ואף אחד מהם כמעט לא השלים את שנתו. הסיבה לכך הייתה שהם היו קונים את התפקיד בכסף, והיה ביניהם מכשפים שהיו הורגים אחד את השני מתוך קנאה, מקללים ומזכירים שם המפורש.
- **שאלה:** לפי הזוהר הקדוש, מהו כוחה של ההצטערות ובכייה על מיתת צדיקים? **תשובה:** הזוהר הקדוש אומר שאם העם ישמעו ויצטערו על מיתת הצדיקים, וכל מי שמוריד דמעות עליהם - **לא ימותו בניו בחייו, ויתכפרו לו כל עוונותיו**. ולא עוד, אלא יראה זרע ויאריך ימים.
- **שאלה:** המדרש רבא שואל מדוע הפסוק אומר "שני בני אהרן" ולא מזכיר את שמם, נדב ואביהו. מה ההסברים לכך? **תשובה:** המדרש מביא מספר הסברים. ר' אחא בר' זעירא אמר שהאם, אלישבע, ראתה באותו יום 7 שמחות ופתאום נאלצה לקבור את בניה, ולכן מכנה אותם "שני בני אהרן" להדגיש את הקשר לאב ולשושלת שבה ראתה שמחות רבות. עוד השוואה מובאת למטה אהרן היבש שפרח, לעומת בני אהרן הצדיקים ("לחים") שנכנסו ("פנימה") ויצאו "יבשים" (מתים), כלומר זו הייתה גזירה מלמעלה. השוואה נוספת היא לטיטוס הרשע שנכנס לקודש הקודשים ולא קרה לו כלום, בעוד נדב ואביהו מתו רק על הקטרת קטורת בהיכל. זה בא ללמד שהגזירה היתה מאת ה' **למען יראו ויראו**, כדי שהציבור ידע את קדושת המקדש וקודש הקודשים. טיטוס יכל להיכנס רק בגלל שישראל עשו עוונות והשכינה הסתלקה, אז לא הייתה שמירה. כמו כן, השימוש ב"שני בני אהרן" קשור לעוון העגל של אהרן; השמדה היא מיתת בנים, ומשה התפלל והציל את אלעזר ואיתמר, אך נדב ואביהו מתו בעקבות אותו עניין, ללמד שאין אצל הקב"ה משוא פנים.

- **שאלה:** מה עלה בגורל נשמותיהם של נדב ואביהו לפי הזוהר והמדרש? **תשובה:** אומר הזוהר הקדוש **שהם התגלגלו בפנחס בן אלעזר**. נדב ואביהו נכנסו בפנחס. בזכות זה, פנחס זכה להיות אליהו, שחי לנצח ולא מת. במדרש על הפסוק בו אליהו אומר לאלישע "ויהי נא פי שניים ברוחך אליי", נא נאמר שהכוונה ל"נא", ראשי תיבות של נדב ואביהו. כלומר, אלישע ביקש ששתי הנשמות הללו שהיו באליהו יעברו אליו.
- **שאלה:** מה משמעות המילה "בזאת" בפסוק "בזאת יבוא אהרן אל הקודש"? **תשובה:** "בזאת" משמעו שלא יבוא בידיים ריקות, אלא **שיבוא עם תפילה**. וכמו שאדם דואג לעצמו ידאג לעניים. "זאת" יכולה לרמוז ל**תורה, מצווה, או צדקה**. המקורות מביאים דוגמאות מהפסוקים לשימושים שונים של "זאת" המתייחסים לדברים קדושים. כמו כן, גימטריית "זאת" היא 410, כמניין שנות בית ראשון, דבר הקשור לאמונה.
- **שאלה:** מהי תורת ה"שליחות" כפי שהיא מוסברת במקורות? **תשובה:** המקורות מלמדים **שאין דבר שהקב"ה לא עושה בו שליחות**. הכל מכוון מלמעלה. מסופרים מספר מעשים להמחשה: עקרב צפעוני שהשתמש בצב ים כדי לחצות נהר ולעקוץ רשע שמת. נחש שהכיש גוי שגרש את ר' אליעזר מבית הכיסא, וכך הציל את ר' אליעזר ממוות. אבן שר' אליעזר גלגל שלוש פעמים וחזרה למקומה, ולבסוף גרמה לבלדר רומאי עם גזירות רעות ליפול ולהת במקום. גם מעשה הדוכיפת שהביאה עשב שממיס ברזל מראה את נפלאות הבורא ושליחותו בעולם. אפילו עשב שגרם לעיוור לראות ולרואה להתעוור מלמד על שליחות פרטית בכל דבר.
- **שאלה:** מהו הכלל של "וחי בהם" בהקשר של קיום מצוות, ומהם יוצאי הדופן? **תשובה:** הכלל "וחי בהם" מלמד שיש לחיות על ידי המצוות, ומכך נלמד **שפיקוח נפש דוחה כמעט את כל המצוות**. כלומר, אם קיום מצווה יגרום לאדם למות, הוא פטור מקיומה (כמו לא לצום ביום כיפור אם זה מסכן חיים, או לחלל

שבת כדי להציל חיים). אולם, יש **שלוש עבירות חמורות** שעליהן נאמר **"מוטב לו שימות ולא ייפול בהן"**: עבודה זרה, שפיכות דמים, וגילוי עריות. גילוי עריות מתייחס ל-18 הנשים האסורות לאדם המפורטות בתורה. חומרת גילוי עריות כה גדולה עד שהיא דומה לרצח, ומוטב לו לאדם למות מאשר לעבור עליהן, אפילו אם הדבר כרוך באינטראקציה מינימלית עם הערווה אסורה. פירוש נוסף של "וחי בהם" הוא שהחיים שניתנים לאדם הם מתנה מספקת, ואין לבוא לקב"ה בתנאים או לדרוש דברים כתמורה למצוות, אלא לבקש בחן ובמתנת חינם.

- **שאלה:** מה מיוחד בליל הסדר (ליל פסח) לפי המקורות? **תשובה:** ליל הסדר נחשב ל**סדר של כל השנה כולה**. אדם שיהיה ערני בליל הסדר, יהיה ערני ומוצלח כל השנה. הזהירות מאכילת כלשהו חמץ בלילה זה משפיעה על הזהירות כל השנה. המקורות גם מציינים ש**כל הבקשות שאדם מבקש בליל הסדר מתקיימות**. זהו לילה עם "טללי ברכה", המכיל אוצרות של צדק, צדקה, משפט, חיים ורחמים, ואדם צריך לבקש על עצמו ועל כל עם ישראל.
- **שאלה:** אילו זמנים נחשבים מתאימים יותר לעבודת ה' ואילו פחות, כפי שמפורט במקורות? **תשובה:** יש עת רצון ויש עת שפחות רצון. **חודשים כמו אדר, ניסן, אייר, וסיוון טובים במיוחד לעבודת ה'** ויש לנצל אותם, כולל פורים, פסח וספירת העומר. חודשי תמוז ואב פחות טובים כי קרו בהם דברים קשים לישראל. חודשי טבת ושבט גם צריכים יותר שמירה, ובתקופת השובבים שבהם מרבים בתעניות, תפילה וצדקה להסרת קטרוג. החודשים האמצעיים - אלול, תשרי, חשוון, כסלו - הם "חצי חצי": איך שתטה אותם, כך יהיו התוצאות. גם היום מתחלק: **חצי היום הראשון חשוב ללימוד תורה**, וחצי היום השני לעסקים. כך גם הלילה: חציו הראשון לשינה וחציו השני ללימוד תורה. ואף השעה מתחלקת. ימי השבוע גם שונים: **שני וחמישי קשים יותר ותקנו בהם תחנונים**, ואילו **שלישי ושישי יקרים וחשובים ביותר**. ראשון ורביעי באמצע. גם החודש מתחלק: חציו הראשון, כשהלבנה גדלה, הכוח הרוחני מתעצם, וחציו

השני, כשהלבנה מתמעטת, הכוח הרוחני נחלש. יש להשתדל לעשות דברים בימים המוצלחים יותר, אך אין הדבר אומר שהימים האחרים אינם מוצלחים לגמרי, ויש להיזהר מ"לא תעוננו" (איסור ניחוש עיתים).

הסודות להצלחה שלך

לתת, לאהוב, לצמוח

www.yoursuccesstoolbox.com

סרקו לאתר

לכל החוברות באתר